

Programstyret for ph.d.-programmet ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet (PP-SV)

Møte onsdag 24.05.2023, kl. 13:00-14:00

Sted: Zoom

REFERAT

Til stede:

Siri Gloppen

Julie Riise

Ola Roth Johnsen

Cornelius Cappelen

Knut Mikjel Rio

Hanne Widnes Gravermoen

Knut Helland (til stede på sak 8/23)

Richard Misek (til stede på sak 8/23)

Ikke til stede:

Kristoffer Chelsom Vogt

Ida Kvilhaug Sekanina

Soran Hajo Dahl

Godkjenning av innkalling og saksliste - godkjent

Referat fra møtet 01.02.2023 - godkjent

5/23 Muntlige orienteringer

Det ble ikke gitt noen muntlige orienteringer

6/23 Skriftlige orienteringer

[Sakslister fra Universitetets forskningsutvalg](#) (lenke)

Vedtakssaker

7/23 Ph.d.-utdanningsmeldingen for 2022

Saksforelegg og meldingen vedlagt

Beslutning: enstemmig vedtatt

8/23 Drøftingssak

Produksjonsbasert avhandling

saksforelegg, notat, utkast til revidert programbeskrivelse og utkast til revidert veiledning for bedømmelse (4 vedlegg).

Professor Knut Helland og professor Richard Misek var invitert inn i møtet for å gi en innledning til saken og svare på spørsmål fra styret.

Misek vektla den internasjonale rammen for saken i sitt innlegg. Terminologien *Practice based research* blir brukt internasjonalt om avhandlingsformen instituttet har kalt *Produksjonsbasert vitenskapelig avhandling*. Denne formen for avhandling er allerede godt etablert, særlig i medievitenskapelige fagmiljø. Situasjonen internasjonalt er godt beskrevet i notatet som var vedlegg til saken. Misek påpekte at avhandlingsformen skiller seg fra kunstnerisk utviklingsarbeid både i formål og sluttprodukt. Han eksemplifiserte avhandlingstypen med et prosjekt om VR og behandling av demens.

Diskusjonen i programstyret kan oppsummeres i noen punkter:

En annen metodologi, eller et annet format?

Styremedlemmer syntes det var noe uklart om avhandlingsformen innebar bruk av en særegen metodologi og om metodologien var vitenskapelig. Misek avklarte at det ikke brukes en kvalitativt annerledes metode i seg selv, men at format og metode kan være tett sammenvevd. Det er først og fremst formatet som er kvalitativt annerledes enn for monografier og artikkelbaserte avhandlinger. Det foreslåtte formatet vil være egnet til å kommunisere forskningen som gjøres innen mediefagsfeltet han representerer. Til det aktuelle formatet kan et bredt spekter av ulike metoder benyttes. Metodene er vitenskapelige, og prosjektene forholder seg til etablerte vitenskapelige kriterier innen et internasjonalt fagfelt. Antropologi vil kunne ha etnografisk film som et bidrag innen denne avhandlingstypen. Det ble sagt at det bør veie tungt at et fagmiljø ber om at avhandlingsformen blir mulig. Om andre fagmiljø ser nytten eller ikke bør ikke ha avgjørende vekt.

Et styremedlem påpekte at fakultetet allerede har godkjente praksisnære utdanninger på MCB. Det skjer der en forskning og utforskning av artefakter som studentene produserer som inngår i vurderinger hos sensor. Det burde dermed ikke være grunnleggende problematisk å overføre dette til ph.d.-nivå også.

Norsk navngiving på avhandlingstypen.

Styret stilte spørsmål ved om det norske navnet *Produksjonsbasert vitenskapelig avhandling* er det mest treffende valget? Navnet svarer ikke helt til den engelske terminologien *Practice based research*. Misek og Helland avklarte at det har vært en 25 års diskusjon knyttet til navngiving. Instituttet

har forsøkt å gripe hva en slik avhandling innebærer i navnevalget, og en intensjon om å tydeliggjøre skillet til kunstnerisk utviklingsarbeid. Dermed landet de på valget *Produksjonsbasert vitenskapelig avhandling*.

Vil en produksjonsbasert avhandling være lettere enn en monografi og artikkelbasert avhandling?

Fra styret ble det påpekt hva kandidatene allerede gjør av praktisk baserte oppgaver. Det kan være opprettelse av datasett, deriblant innsamling, utvikling og deling. Dette er viktig basis for kunnskap, men det inngår ikke i selve avhandlingen. Hvordan skal vi skille formatene? De beste studentene bruker mye tid på å utvikle datasettene, og dette blir ikke kreert i artiklene. Vil en produksjonsbasert avhandling da være en lettere måte å oppnå ph.d. på? Misek påpekte at det foreslåtte formatet vil kreve en skriftlig del som har et mer omfangsrikt ordkrav enn i artikkelbaserte avhandlinger. En vesentlig begrunnelse for behovet for en tredje avhandlingstype er at de eksisterende formatene blir begrensende for de problemstillingene som skal utforskes.

Prodekan påpekte at fakultetet allerede anerkjenner praktisk basert forskning som vitenskapelig gjennom et opprykk til professor på dette grunnlaget. Kandidaten kan undersøke en problemstilling ved å lage et produkt. Da er også produktet viktig å vurdere for kommende opponenter.

Programstyret finner mye positivt i forslaget og bestemte enstemmig at saken nå sendes videre til instituttstyrene.

9/23 Drøftingssak

Plan for utvikling av kurstilbudet i opplæringsdelen saksforelegg og notat (2 vedlegg)

Det ble ikke tid til å diskutere saken. Saken utsettes derfor til neste programstyremøte i september 2023.

Eventuelt

Det var ingen saker til eventuelt.